

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : วิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของ หยก บุรพา
ชื่อผู้เขียน : นางสาววีรรัตน์ เวทีประสิทธิ์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : ไทยศึกษา
ปีการศึกษา : 2543

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รศ. บุญผา บุญทิพย์ ประธานกรรมการ
2. รศ. ประทีป วาทิกทินกร
3. ผศ. ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง

การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องสั้นของหยก บุรพา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ศิลปะการประพันธ์เรื่องสั้นของหยก บุรพา ด้านโครงเรื่อง กลวิธีในการแต่ง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา สารัตถะหรือแก่นเรื่อง และท่วงทำนองในการแต่ง (2) วิเคราะห์โลกทัศน์ที่ปรากฏในเรื่องสั้น (3) วิเคราะห์สังคมไทยที่ปรากฏในเรื่องสั้น โดยใช้วิธีวิจัยเอกสารจากเรื่องสั้นจำนวน 109 เรื่อง และเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ จากผลการศึกษาด้านศิลปะการประพันธ์เรื่องสั้นของหยก บุรพานั้น พบว่าหยก บุรพา ได้ใช้ประสบการณ์ของผู้ประพันธ์เองนำมาผูกเป็นโครงเรื่อง โดยนิยมนำเรื่องด้วยการบรรยายฉาก บรรยายตัวละคร บรรยายถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นปมปัญหา สารัตถะสำคัญเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนทั่วไป ทั้งในสังคมเมืองและสังคมชนบทเพื่อนำเข้าสู่เนื้อเรื่องอย่างรวดเร็ว ได้ใช้ข้อขัดแย้งที่เกี่ยวกับการหลอกลวง ความยากจน ความโลภ และความเชื่ออย่างงมงายมาเป็นการดำเนินเรื่องเป็นส่วนใหญ่ และนิยมนำเรื่องแบบสมจริงในชีวิตมากกว่าลักษณะอื่น ตัวละครส่วนใหญ่ก็นั้นแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาได้อย่างสมจริงและเต็มไปด้วยอารมณ์ขัน นอกจากนี้ยังมีการสร้างบรรยากาศในชนบทและในเมืองหลวงได้อย่างละเอียดและชัดเจน

ดังนั้นเรื่องสั้นของ หยก บุรพาจึงสะท้อนให้เห็นถึงโลกทัศน์ของผู้เขียนที่มีต่อสังคม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ตลอดจนการดำเนินชีวิตของเพื่อนมนุษย์ ได้อย่างกว้างขวาง ขณะเดียวกันนั้นก็สื่อให้เห็นภาพของสังคมเมืองและสังคมชนบท พบว่าได้ประสบกับปัญหาลักษณะเดียวกัน โดยเฉพาะสังคมชนบทที่เน้นให้เห็นถึง ปัญหาด้านการศึกษาว่ายังอยู่ในระดับต่ำและขาดคุณภาพเพราะขาดแคลนครูผู้สอน การขาดแคลนด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ปัญหาโสเภณี การดื่มสุราและเล่นการพนัน ภัยจากธรรมชาติ ความแห้งแล้งทุรกันดารของถิ่นที่อยู่และสภาพแวดล้อมเป็นเหตุให้ ชาวชนบทด้อยโอกาสในทุกๆ ด้าน ซึ่งหยก บุรพาสามารถสะท้อนสภาพชีวิตและ ความเป็นไปของสังคมได้อย่างสมจริง มีมุมมองที่กว้างไกล มีความแปลกใหม่และน่า สนใจยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ผู้อ่านเห็นถึงความดงามที่ควรรักษา รวมทั้งได้เสนอให้เห็น สภาพของสังคมที่มีข้อบกพร่อง เพื่อต้องการให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมพัฒนาให้พ้นจาก สภาพที่ไม่พึงปรารถนาของผู้คนในสังคมไทยต่อไป